Ajo ilman ajopiirturia

Kirjoittanut Ajolinja
17.08.2021 00:00

Samuli Suorsan uusi betoniauto Scania G540 on vapautettu ajopiirturin käytöstä. *(Kuva: Samuli Suorsa.)*

Ajopiirturiin tuli uusia käyttövapautuksia keväällä. Nyt ei Suorsan Samulinkaan tarvitse käyttää piirturia ajaessaan valmisbetonia. Ajolinja kertoo muutkin piirturin käyttöpakosta vapautetut. Ajopiirturia tulee käyttää kaikissa 1.5.1978 alkaen käyttöönotetuissa yli 3,5-tonnisissa kuorma- ja linja-autoissa. Ajo- ja lepoaikasäädöksiin on kuitenkin määritelty ajopiirturin käytöstävapauttavia poikkeuksia sekä Suomen kansallisessa lainsäädännössä että myös EU-tason lainsäädännössä. **UUDET MUUTOKSET** Viimeisin ajopiirturin käyttöä koskeva säädösmuutos tuli voimaan 31.5.2021.

Elävien eläinten kuljetuksissa suoraan maatilalta teurastamolle on jatkossa käytettävä ajopiirturia. Sen sijaan ajopiirturin käytöstä vapautetaan valmisbetonin sekä ammattimaiset rahan ja/tai arvoesineiden kuljetukset.

Uutta on myös maanviljelyä, puutarhaviljelyä, metsätaloutta, kotieläintaloutta tai kalastusta harjoittavan yrityksen kuljetusten vapautus ajopiirturin käytöstä. Näissä on ehtona, että kuljetukset liittyvät ainoastaan yrityksen omaan toimintaan ja tapahtuvat enintään 100 kilometrin etäisyydellä yrityksen sijaintipaikasta.

KULJETUKSET RAJATUILLA ALUEILLA

Ajopiirturia ei tarvita, jos autoa käytetään enintään 2300 neliökilometrin suuruisella saarella. Ehtona on, ettei sillan, tunnelin tai kahlaamon kautta ei ole maayhteyttä. Ajopiirturiaei tarvitse siis käyttää Ahvenanmaalla, joka on kooltaan 1580 neliökilometriä.

Käytännössä 2300 km2:n saaren ympäriajomatka rantoja pitkin olisi alle 200 kilometriä. Lainlaatija on olettanut, että yhtäjaksoiset ajot jäävät ilman seurantaakin ajoja lepoaikasäädösten rajoihin.

Samalla perusteella piirturivapaus on myös kuljetuksissa maanteiden solmukohtiinliittyvillä alueilla. Niitä ovat satamat, terminaalit, rautatieterminaalit sekä niiden sisäiset tiet.

POSTINJAKELU JA TYÖKALUJEN KULJETUS

Ajopiirturin käyttövapaus koskee myös kuljetuksia enintään 7,5 tonnia painavalla autolla tai ajoneuvoyhdistelmällä, kun kuormana on postilain mukaista postia tai kuljettajan työn tekemiseen tarvitsemia työkaluja, laitteita tai materiaaleja. Työn tekemiseen tarvittavien tavaroiden kuljettaminen ei kuitenkaan saa olla kuljettajan päätyö ja kuljetusetäisyys saa olla enintään 100 kilometriä yrityksen sijaintipaikasta.

Piirturivapaata on myös kaikki ei-kaupallinen kuljetus, jossa kokonaispaino on enintään 7,5 tonnia.

OPETUSTARKOITUS

Kun ajokortin tai kuljettajan ammattitaidon hankkimiseksi tehdään ajoharjoittelua, niin ajopiirturia ei tarvita. Samalla ei tietenkään saa tehdä kaupallista kuljetusta. Esimerkiksi sorakuorman voi hakea ajo-opetuksessa montulta, mutta se pitää ajon jälkeen kipata sinne takaisin.

Myös muut opetustarkoitukseen varustetut ajoneuvot on vapautettu piirturin käytöstä, kun opetus tapahtuu ajoneuvon ollessa pysäköitynä.

INFRASTURKTUURIN YLLÄPITO

Tienhoitoa, lumenaurausta ja muuta tien ylläpitoa koskevaa ajotehtävää saa suorittaa ilman ajopiirturia. Vapaus koskee myös autoja, joita käytetään viemäriverkon, tulvantorjunnan, vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen toiminnassa.

Talousjätteiden keräys ja kuljetus on myös luvallista tehdä ilman ajopiirturin käyttöä. Sellaisia

ovat myös autot, joita käytetään sähke- ja puhelinpalvelussa sekä radio- ja televisiolähetyksissä.

SUURPERHEET JA SIRKUKSET

Perhe, jossa on paljon lapsia, voi hankkia maksimissaan 17-paikkaisen linja-auton ja liikkua sillä ilman ajopiirturia. Edellytyksenä on tietenkin, ettei autoa käytetä kaupalliseen liikenteeseen.

Kiertävän sirkuksen ja huvipuiston autot on vapautettu myös ajopiirturipakosta.

ALKUTUOTANNON AJOT

31.5.2021 voimaan tulleissa muutoksissa on alkutuotantoa koskevien kuljetuksien ajopiirturin käyttövaatimuksia päivitetty.Jo ennestään maidonkuljetuksessa maatiloilta on ollut ajopiirturivapaus.

Vapaata on myös eläinjätteiden ja kuolleiden eläinten kuljetukset silloin, kun ne eivät mene elintarvikekäyttöön.

Hinausautokeskuksen Polar-Sisussa ei tarvitse käyttää hinauskeikalla piirturia, kun keikka on alle 100 kilometriä asemapaikasta. Jos kyse on nostokeikasta, silloin on piirturia käytettävä. *(Kuvalähde: Ajolinjan arkisto.)*

HÄLYTYS- JA HINAUSAUTOT Ajopiirturia ei tarvita hälytys- ja pelastusautoissa. Niihin lasketaan myös ei-kaupallisen humanitäärisen avun kuljetukset sekä sairaanhoidon erikoisajoneuvot, kuten yli 3,5-tonniset ambulanssit. Ajopiirturia ei tarvita myöskään puolustusvoimien, väestönsuojelun, palokunnan ja yleisestä järjestyksestä, kuten poliisien käyttämissä ja ilman kuljettajaa vuokraamissa autoissa.

Hinausauton piirturivapauden ehtona on, että sitä käytetään enintään 100-kilometrin

etäisyydellä sen asemapaikasta.

MUSEOAUTOT JA TESTIAJOT

Museorekisterissä olevissa autoissa ei vaadita piirturia, vaikka ne olisi otettu käyttöön 1.5.1978 jälkeen, jos niitä ei käytetä kaupallisiin ajoihin.

Piirturin käytöstä vapaita ovat myös tekniikan kehittämiseen sekä korjausten ja kunnossapidon testaamiseen tarvittavat autot. Vapautus koskee myös uusia tai uudistettuja autoja, joita ei ole vielä otettu käyttöön.

Piirturin käyttövapaus ei kuitenkaan koske esimerkiksi lehdistön suorittamia autojen koeajoja.

MUITA VAPAUTUKSIA

Jos ajoneuvon suurin sallittu nopeus on enintään 40 km/h, piirturia ei tarvita.

Vapautus koskee myös säännöllistä henkilöliikennettä, jos reitin pituus on enintään 50 km (paikallisbussiliikenne). Näin myös lentoparkkia tarjoava yritys voi harjoittaa matkustajien kuljetusta linja-autolla lentokentälle ja takaisin ilman piirturia.

Teksti: Ari Jääskeläinen

TILAA AJOLINJA!